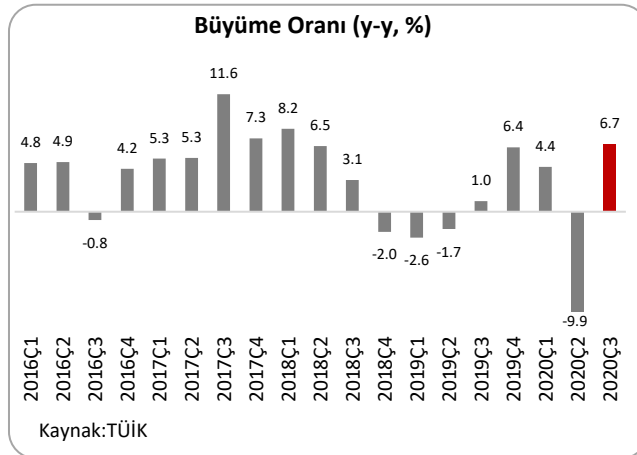

Aşı gelişmeleri piyasalarda olumlu algı yarattı.

Uzun bir süredir piyasaları etkisi altına almış olan ve raporlarımızda sık sık yer verdiğimiz yeni tip koronavirüs (COVID-19) salgınına ilişkin endişeler, bu ay yerini aşı gelişmeleri ile birlikte iyimser bir havaya bıraktı. Ancak öncesinde artan vaka sayılarına bağlı olarak ülkelerde alınan tedbirler hızlandı. Haziran ayında başlayan normalleşmenin ardından, tekrar vaka sayılarının artması endişeyi artırırken, Kasım ayında aşı denemelerinin olumlu sonuçlar vermesi dengelerin tersine dönmesinde etkili oldu. Öte yandan, ayın başında neredeyse koronavirüs salgını endişelerini gölgeleyen 3 Kasım ABD Başkanlık seçimleri piyasaları etkisi altına aldı. Joe Biden'ın yeterli delege sayısına ulaşarak ABD başkanı seçilmesinin ve geçiş sürecinin resmiyete kavuşmasının ardından belirsizlik ortadan kalktı ve küresel piyasalar seçim sonrası gelişmelere odaklandı.

Yurtiçinde ise ekonomi yönetiminde birtakım değişikliklere gidildi. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) başkanlığına Naci Ağbal atandı. TCMB, yeni başkan Naci Ağbal'ın ilk toplantısında piyasa beklentisine paralel olarak son iki yılın en sert faiz artışını gerçekleştirdi ve politika faiz oranını 475 baz puanlık artışla %10.25'ten %15'e yükseltti. TCMB ayrıca sadeleşme adımları açıkladı. Öte yandan, Cumhurbaşkanlığı kararı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı görevine Lütfi Elvan atandı. Kasım ayının son gününde Türkiye ekonomisinin üçüncü çeyrek büyüme verisi açıklandı. Bunun yanında, yurtiçinde özellikle Kasım ayı vaka sayılarının tırmanışa geçtiği bir ay olurken, sosyal hareketliliği en aza indirmek ve salgını kontrol altına almak amacıyla birtakım önlemler uygulamaya geçildi.

Kasım ayında Türkiye'de açıklanan veriler**Türkiye ekonomisi 2020 yılının üçüncü çeyreğinde beklentiyi aşarak yıllık bazda %6.7 büyüdü.**

Üçüncü çeyrek büyüme verileri 30 Kasım'da açıklandı.

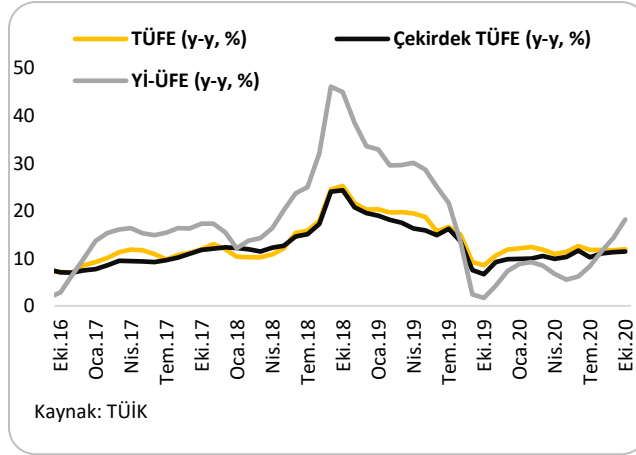
Türkiye ekonomisi 2020 yılının üçüncü çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre %6.7 büyüdü. Pandemi sebebiyle tüm dünya ekonomilerinin durma noktasına geldiği ikinci çeyrekte yaşanan %9.9'luk daralmanın ardından teşviklerle birlikte iç talepte yaşanan hızlı artış üçüncü çeyrekte Türkiye ekonomisinin piyasa beklentisinin üzerinde büyümesine neden oldu. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH ise bir önceki çeyreğe göre %15.6 yükseldi.

Ekonominin üçüncü çeyrekte %5'lik piyasa beklentisinin üzerinde bir büyüme performansı göstermesinde pandemi nedeniyle dış talepte devam eden durgunluğa karşın iç talepte yapılan teşviklerle birlikte hızlı bir yükselişin yaşanması etkili oldu. Bu durumu net olarak hanehalkı tüketimi ve konut sektöründeki artışla desteklenen yatırımlarda yaşanan ciddi yükselişlerde görüyoruz. Böylece Türkiye bu performansı G-20 ülkeleri içinde 3. çeyrekte en hızlı büyüyen ülke oldu. Öte yandan ihracatta pandemi sebebiyle ertelenen dış talebin devam etmesiyle geçen yılın aynı dönemine göre %22.4'lük gerileme yaşanmasına karşılık, canlanan iç talep kaynaklı ithalat kaleminde yaşanan %15.8'lik yükseliş sonucu net ihracatın büyümeye negatif yönlü katkısı bir önceki çeyrek seviyesi olan 7.7 puandan 9.1 puana yükseldi. Yılın üçüncü çeyreğinde hizmetler sektöründe yaşanan toparlanma büyümede belirleyici oldu. Hizmetler sektöründeki artış finansal hizmetlerdeki artıştan

kaynaklandı. Yılın üçüncü çeyreğinde büyümeyi destekleyen bileşenlerden biri de sanayi oldu. Kovid-19 salgınının üretimi durma noktasına getirmiş olması sonrasında ikinci çeyrekte sert daralan sanayi üretiminin, üçüncü çeyrekte gösterdiği toparlanma ile birlikte sanayi üretimi büyümeyi yılın üçüncü çeyreğinde destekledi. Son sekiz çeyrektir büyümeye negatif katkı yapan inşaat sektörü ise yılın üçüncü çeyreğinde büyümeye pozitif katkıda bulundu.

Ekim ayında finansal koşullarda başlayan sıkılaştırmanın da etkisiyle büyüme de yılın son çeyreğinde yılın üçüncü çeyreğine kıyasla yavaşlama yaşanması ihtimali artmış görünüyor. Ayrıca Merkez Bankası'nın 19 Kasım tarihli toplantısında faiz oranlarında yaptığı sadeleştirme ile birlikte oluşan yeni sıkılaştırma önlemleri de ekonomik aktivitede yavaşlamanın devam edeceğine işaret ediyor. Bununla birlikte Kovid-19 pandemisinde vaka sayılarındaki artışın yılın başında görülenin çok üzerinde olmasının getirdiği hizmetler sektöründeki yeni kapanmalar, yılın son çeyreğinde büyümenin üçüncü çeyreğe göre zayıf olacağını gösteriyor. Öte yandan, üçüncü çeyrek büyümesine en yüksek katkıda bulunan hizmetler sektöründe halihazırda alınan ve alınacak daha sert önlemlerle hizmetler sektörünün büyümeye pozitif katkısı önemli ölçüde azalacaktır. Bu bağlamda ekonomik aktivitede yılın son çeyreğinde beklediğimiz hızlı yavaşlamanın negatife geçmemesi durumunda Türkiye ekonomisi 2020 yılını pozitif bir büyüme ile kapatabilir.

Enflasyon, Ekim ayında yıllık bazda %11.89'a yükseldi.

Ekim ayı enflasyon verileri 3 Kasım'da açıklandı.

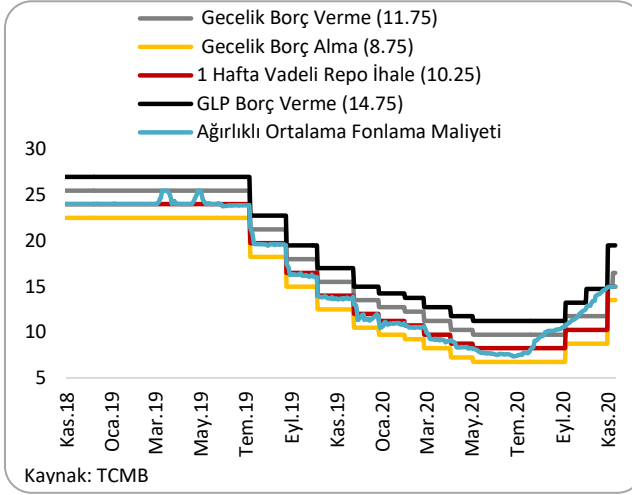
Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) Ekim'de beklentilere yakın aylık bazda %2.13 (Piyasa beklentisi: %2.10) arttı. Yıllık bazda ise TÜFE Eylül'deki %11.75'ten Ekim'de %11.89'a yükseldi.

Gıda ve enerji gibi kontrol edilemeyen kalemleri içermeyen ve enflasyondaki ana eğilimi gösteren çekirdek enflasyon (C endeksi) Ekim'de bir önceki aya göre %1.92 arttı ve yıllık bazda Eylül'deki %11.32'den %11.48'e yükseldi. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) Ekim'de bir önceki aya göre %3.55

arttı ve yıllık bazda Eylül'deki %14.33'ten %18.20'ye yükseldi. Böylece Yİ-ÜFE Temmuz 2019'dan sonraki en yüksek seviyede gerçekleşti.

Geçmiş yıllar ortalamasının üzerinde bir artış gösteren gıda ve alkolsüz içecekler grubu aylık bazda %3.03 artışla enflasyonu en yüksek artış yönlü etkileyen grup oldu. Enflasyonun artışında giyim ve ayakkabı, ulaştırma ve konut grupları da belirleyici rol oynadı. Kurdaki yükselişin etkisiyle çekirdek enflasyon ve Yİ-ÜFE'de de hızlı yükseliş devam etti.

TCMB faizleri beklentilere paralel artırarak sadeleştirmeye gitti.

TCMB Kasım ayı Para Politikası Kurulu toplantısı, 19 Kasım'da yapıldı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) 19 Kasım'da gerçekleşen Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında, bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 475 baz puan artırarak %10.25'ten %15'e yükseltti.

TCMB tüm fonlamanın bir hafta vadeli repo ihale faiz oranı üzerinden yapılmasına karar vererek, para politikasında sadeleşmeye geçti.

Toplantı notunda, küresel ekonomiye ilişkin belirsizliklerin arttığı, yurtiçi iktisadi faaliyette

toparlanma devam etse de getirilen kısıtlamalar nedeniyle kısa vadede belirsizliklerin arttığı vurgulandı.

TL'deki değer kaybının gecikmeli etkileri, uluslararası gıda fiyatlarındaki yükseliş ve enflasyon beklentilerindeki bozulma nedeniyle enflasyon görünümünün olumsuz etkilendiği belirtildi. Kasım ayında, döviz kuru oynaklığı nedeniyle yükseliş yaşanabileceği ancak bu artışın geçici olabileceği değerlendirildi.

Para politikasının sadeleştirilmesi kapsamında Merkez Bankası tarafından hâlihazırda bir ay vadeli geleneksel yöntemli repo ihaleleri ve geç likidite penceresi imkânlarıyla sağlanan fonlamanın 20 Kasım 2020 tarihinden itibaren Merkez Bankasının temel para politikası aracı olan bir hafta vadeli repo miktar ihaleleriyle yapılmaya başlanacağı duyuruldu.

Likidite yönetimi çerçevesinde ikincil piyasa gecelik faiz oranlarında oluşabilecek oynaklığı sınırlandırmak ve likiditenin haftanın günlerine dengeli dağılımını sağlamak amaçlarıyla 20 Kasım 2020 tarihinden 26 Kasım 2020 tarihine kadar (bu tarihler dâhil olmak üzere) bir hafta süreyle gecelik borç verme faiz oranının politika faiz oranı olan %15 olarak uygulanacağı açıklandı.

TCMB, 20 Kasım tarihinde haftalık swap işlemlerinde kullanılan TL faizini %13.25'ten %15'e yükseltti.

TCMB zorunlu karşılık uygulamasında sadeleşmeye gitti.

Yabancı Para Zorunlu Karşılık Oranları (%)			
Mevduat ve Katılım Fonu (Yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu ve kıymetli maden depo hesapları hariç)	Eski Oranlar		Yeni Oranlar
- Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar, 3 aya kadar, 6 aya kadar ve 1 yıla kadar vadeli	22	17*	19
- 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	18	13*	13
Kıymetli Maden Depo Hesapları			
- Vadesiz, ihbarlı, 1 aya kadar, 3 aya kadar, 6 aya kadar ve 1 yıla kadar vadeli	22	22*	22
- 1 yıl ve 1 yıldan uzun vadeli	18	18*	18
Müstakrizlerin Fonları	22	17*	19
Diğer Yükümlülükler (Yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu dahil)			
- 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli	24	21*	21
- 2 yıla kadar (2 yıl dâhil) vadeli	19	16*	16
- 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli	14	11*	11
- 5 yıla kadar (5 yıl dâhil) vadeli	10	7*	7
- 5 yıldan uzun vadeli	8	5*	5
*Reel kredi büyüme oranlarını karşılayan bankalar için			

TL Zorunlu Karşılık Oranları (%)			
Mevduat ve Katılım Fonu (Yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu hariç)	Eski Oranlar		Yeni Oranlar
- Vadesiz, ihbarlı, 1 aya ve 3 aya kadar (1 ay ve 3 ay dâhil) vadeli	7	4*	6
- 6 aya kadar (6 ay dâhil) vadeli	4	4*	4
- 1 yıla kadar vadeli	2	2*	2
- 1 yıl ve daha uzun vadeli	1	1*	1
Müstakrizlerin Fonları	7	4*	6
Diğer Yükümlülükler (Yurt dışı bankalar mevduatı/katılım fonu dahil)			
- 1 yıla kadar (1 yıl dâhil) vadeli	7	4*	6
- 3 yıla kadar (3 yıl dâhil) vadeli	3.5	3.5*	3.5
- 3 yıldan uzun vadeli	1	1*	1

*Reel kredi büyüme oranlarını karşılayan bankalar için

TCMB'nin zorunlu karşılık sisteminin sadeleşmesi kararı kapsamında;

1. Reel kredi büyümesine göre farklılaşan zorunlu karşılık ve faiz/nema oranları uygulamasının kaldırılmasına (uygulama Ağustos 2019'da başlamıştı),
  2. Zorunlu karşılık ve faiz/nema oranlarının tüm sektör için aynı oranlar üzerinden uygulanmasına,
  3. Türk lirası cinsinden zorunlu karşılıklara ödenen faiz/nema oranının tüm sektör için %12 olarak uygulanmasına,
  4. ABD doları cinsinden mevduat/katılım fonu yükümlülükleri için tesis edilen zorunlu karşılıklara %1.25 olarak uygulanan komisyon oranının %0 olarak belirlenmesine karar verildi.
- Yapılan değişikliklerle, rezerv opsiyon kullanım oranlarının aynı seviyede kalması halinde, sistemin zorunlu karşılık tesislerinin yaklaşık 12.3 milyar Türk lirası ve 5.7 milyar ABD doları karşılığı döviz ve altın cinsinden artması öngörülmüyor.
  - Faiz/nema ve komisyon oranlarında yapılan değişiklikler sonucunda aracılık maliyetlerinin azalacağı ifade edildi.
  - Faiz/nema ve komisyon oranlarında yapılan değişiklikler, 27 Kasım 2020 tesis tarihinden; Türk lirası ve yabancı para zorunlu karşılık oranlarına ilişkin değişiklikler ise tesisi 25 Aralık 2020 tarihinde başlayacak olan 11 Aralık 2020 tarihli yükümlülük döneminden itibaren geçerli olacak.

Kasım ayı Beklenti Anketi'nde enflasyon, büyüme ve cari açık beklentileri yükseldi.

TCMB Kasım ayı beklenti anketi 13 Kasım'da yayımlandı.

TCMB Kasım ayı Beklenti Anketi'nde yıl sonu dolar beklentisi 7.90'dan 7.89'a geriledi. Cari yıl sonu tüketici enflasyonu (TÜFE) beklentisi bir önceki anket döneminde %11.76 iken, bu anket döneminde %12.47'ye yükseldi. 12 ay sonrası TÜFE beklentisi bir önceki anket döneminde %10.53 iken, bu anket döneminde %10.77'ye yükseldi. 24 ay sonrası TÜFE beklentisi ise %9.05'ten %9.20'ye yükseldi. 2020 yılı büyüme beklentisi -%0.8'den -%0.6'ya yükselirken, 2021 yılı büyüme beklentisi bir önceki anket döneminde %4.1 iken bu anket döneminde %4.0'a geriledi. 2020 yılı cari açık beklentisi ise 28.2 milyar dolardan 30.9 milyar dolara yükseldi.

Eylül ayında cari işlemler dengesi 2.4 milyar dolar açık verdi.

2020 yılı Eylül ayı ödemeler dengesi verileri 11 Kasım'da açıklandı.

ÖDEMELER DENGESİ BİLANÇOSU (Milyon Dolar)					
	Eyl.20	Ocak-Eylül 2019	Ocak-Eylül 2020	12 Aylık Kümülatif Toplam	YEP
I-Cari İşlemler Dengesi	-2364	8127	-27973	-27539	-24400
A-Dış Ticaret Dengesi	-3709	-11314	-29303	-34636	-38100
B-Hizmetler Dengesi	1692	28396	7748	16400	--
B1-Turizm	1555	19794	6037	11962	10300
B2-Taşımacılık	444	12842	5851	10437	--
C-Birincil Gelir Dengesi	-544	-9418	-6643	-10039	--
D-İkincil Gelir Dengesi	197	463	225	736	--
II-Sermaye Hesabı	-1	38	-28	-32	--
III-Finans Hesabı	-2432	3921	-38155	-40943	--
A-Doğrudan Yatırımlar	-437	-4535	-3118	-4711	--
B-Portföy Yatırımları	607	-460	14953	16673	--
C-Diğer Yatırımlar	1029	4667	-7356	-12346	--
D-Rezerv Varlıklar	-3631	4249	-42634	-40559	--
IV-Net Hata Noksan	-67	-4244	-10154	-13372	--

Ağustos ayında 4.3 milyar dolar olan cari işlemler açığı Eylül ayında piyasa beklentisine paralel 2.4 milyar dolar açıklandı. Aylık olarak değerlendirildiğinde Eylül'de bir önceki aya göre ihracat ve ithalat rakamlarında artış yaşansa da, ihracattaki aylık bazda artışın ithalattakinden daha yüksek olması Eylül ayında cari açıktaki daralma yaşanmasında etkili oldu. Özellikle son dönemde ithalatı yukarı yönlü baskılayıcı en önemli unsur olan altın ithalatının yıllık olarak %100'ün üzerindeki artış oranının, Ağustos'ta en yüksekini gördükten sonra Eylül'de artış ivmesinde azalma yaşadığı görülüyor.

Ocak-Eylül toplamı olarak değerlendirildiğinde ise geçen yıl 8.1 milyar

dolar fazla veren cari işlemler dengesinin bu yıl aynı dönemde 28 milyar dolar açık verdiği dikkat çekiyor. Bu durumun yaşanmasında pandemi etkisiyle asıl belirleyici faktör net hizmet gelirlerinde geçen yıla göre yaşanan %73'lük azalış oldu.

Finansman hesabının alt kalemlerindeki gelişime bakıldığında önemli alt kalemlerden olan portföy yatırımlarında 607 milyon dolarlık sermaye çıkışı olduğu görülüyor. Doğrudan yatırımlarda 437 milyon dolarlık sınırlı giriş, diğer yatırımlarda ise 1 milyar dolarlık sermaye çıkışı oldu. Ocak-Eylül dönemi olarak değerlendirildiğinde, yılın başından bu yana portföy yatırımlarında yaklaşık 15 milyar dolarlık sermaye çıkışı yaşandığı dikkat çekiyor. Diğer yandan doğrudan yatırımlarda 3.1 milyar dolarlık, diğer yatırımlarda ise 7.4 milyar dolarlık sermaye girişi olduğu görülüyor. Eylül ayında rezervlerdeki azalışın ivme kaybettiği dikkat çekici oldu. Buna göre Ağustos'ta 7.6 milyar dolarlık rezerv azalışı Eylül'de yerini 3.6 milyar dolara bıraktı. Böylece yılbaşından bu yana TCMB rezervlerindeki azalış 42.6 milyar dolara ulaştı. Buna karşılık net hata noksan kaleminde Eylül'de 67 milyon dolarlık çok sınırlı çıkış olurken, Ocak-Ağustos toplamında ise 10.1 milyar dolarlık döviz çıkışı yaşandı.

2020 yılı Ekim ayında bütçe dengesi 4.9 milyar TL açık verdi.

2020 yılı Ekim ayı merkezi yönetim bütçe dengesi verileri 16 Kasım'da açıklandı.

Merkezi Yönetim Bütçesi (milyar TL)								
	Ekim			Ocak-Ekim			2020 Bütçe Hedefi	Gerçekleşen/Hedef (%)
	2019	2020	% Değişim	2019	2020	% Değişim		
Giderler	80.3	97.7	21.6	819.9	967.7	18	1.095,5	88.3
Faiz Hariç Giderler	73.5	85.9	16.9	731.6	848.1	15.9	956.5	88.7
Faiz Giderleri	6.8	11.8	72.3	88.3	119.6	35.4	138.9	86.1
Gelirler	65.4	92.8	41.9	719.2	822.2	14.3	956.6	86
Vergi Gelirleri	54.6	76.6	40.4	539.9	655.3	21.4	784.6	83.5
Diğer Gelirler	10.8	16.2	50	179.3	166.9	-6.9	172.0	97
Bütçe Dengesi	-14.9	-4.9	67.2	-100.7	-145.5	-44.5	-138.9	104.8
Faiz Dışı Denge	-8.1	6.9	185.1	-12.4	-25.9	-108.8	0.067	-38,923.6

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

*Rakamlar yukarı yuvarlanmıştır.

2019 yılı Ekim ayında 14.9 milyar TL açık veren bütçe, 2020 yılı Ekim ayında yıllık bazda %67.2 düşüşle 4.9 milyar TL açık verdi. 2019 yılı Ekim ayında 8.1 milyar TL faiz dışı açık verilmiş iken, 2020 yılı Ekim ayında 6.9 milyar TL faiz dışı fazla verildi. Ekim ayında bütçe gelirleri bir önceki yılın aynı ayına göre %41.9 oranında artarak 92.8 milyar TL, bütçe giderleri ise %21.6 oranında artarak 97.7 milyar TL oldu.

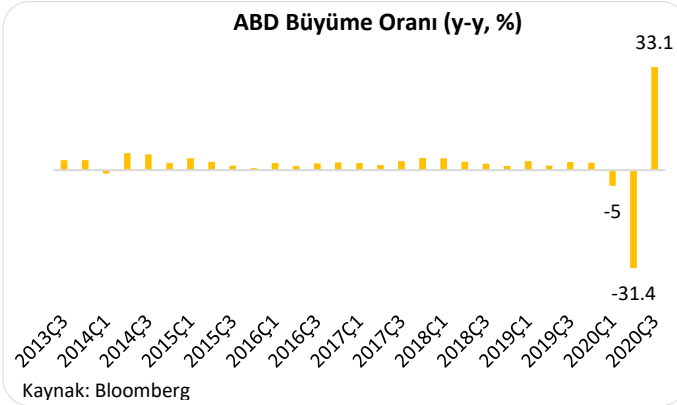
2020 yılının Ekim ayında hem bütçe gelirlerinde hem de bütçe giderlerinde bir önceki yılın aynı dönemine göre artış görüldü. Ekim'de bütçe açığı geçen yıla göre %67.2 düşüşle 4.9 milyar TL olurken, Ocak-Ekim döneminde ise yıllık bazda %44.5 artışla 145.5 milyar TL gerçekleşti. İç talepte toparlanma ve ekonomideki iyileşme ile birlikte vergi gelirleri Ekim ayında da artışını sürdürdü. Kur artışı ve fiyat artışında görülen etki ile özellikle tüketim üzerinden alınan vergilerdeki artış, bütçe gelirlerinin yükselişinde önemli bir etki yarattı. Öte yandan, faiz giderlerindeki hızlı artış Ekim ayında bütçe açığı verilmesinde etkili oldu.

BDDK, Aktif Rasyosu uygulamasını kaldırdı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), aktif rasyosu hesaplamasını kaldırma kararı aldı. Mayıs ayından bu yana uygulamada olan aktif rasyosunun 31 Aralık tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılması yönünde karar alındı. Daha önce normalleşme adımları kapsamında Ağustos, Eylül ve Ekim aylarında aktif rasyosu revize edilmişti. Düzenlemeyle bankaların daha çok kredi vermeye yönlendirilmesi amaçlanıyordu. Bankalar daha önce aktif rasyosu konusunda yetkili kurumlara revizyon taleplerini iletmişti. Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan açıklamasında "Aracılık maliyetlerinin düşürülmesini ve kredi ile mevduat piyasalarındaki fiyatlamaların serbest piyasa mekanizması içerisinde oluşmasını önemli bir husus olarak görüyoruz." ifadelerini kullanmıştı.

Kasım ayında küresel piyasalarda öne çıkan gelişmeler

ABD ekonomisi üçüncü çeyrek büyüme oranı revize edilmeyerek %33.1 oldu.

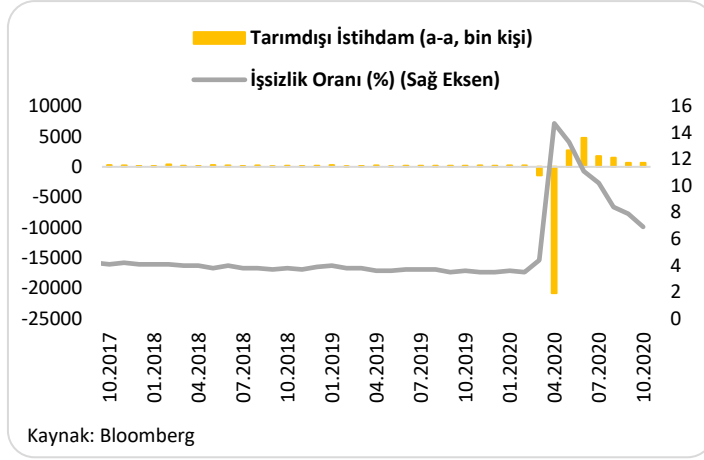

ABD ekonomisi Kovid-19 salgını nedeniyle yılın ikinci çeyreğinde 2.Dünya Savaşından bu yana en sert daralmayı göstermesinin ardından, üçüncü çeyrekte tarihindeki en yüksek büyümesini gerçekleştirmişti.

Üçüncü çeyrekte ABD ekonomisindeki büyümede, kişisel tüketim harcamaları, özel stok yatırımları, ihracat ve sabit yatırımlardaki artışın, federal hükümet harcamaları ile yerel hükümet harcamalarındaki düşüşle kısmen dengelenmesi etkili oldu.

Kişisel tüketim harcamaları, kamu harcamaları ve dış ticaret etkisi bileşenlerinde nispeten küçük ve dengeleyici aşağı yönlü revizeler yapıldı. Revizde, kurumsal kârlar artış gösterirken, 2019 yılının dördüncü çeyreğinden sonra zirve noktasına yükseldiği kaydedildi.

ABD'de tarım dışı istihdam Ekim'de beklentilere yakın artarken, işsizlik %7.9'dan %6.9'a geriledi.

ABD'de tarım dışı istihdam Ekim ayında 600 bin kişi olan beklentinin üzerinde 638 bin kişi arttı. Verideki artış bir önceki aya göre zayıfladı. Yeni covid-19 vakalarındaki artışın veriyi daha da zayıflatması bekleniyor.

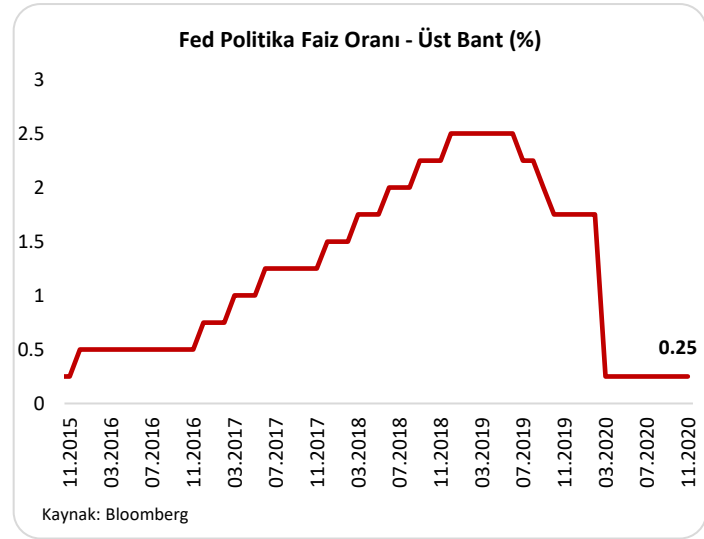
Ortalama saatlik kazançlar aylık bazda %0.1, yıllık bazda ise %4.5 arttı.

İşsizlik oranı %7.9'dan %6.9'a geriledi. Beklenti ise %7.7 olmasıydı.

ADP özel sektör istihdamı ise Ekim'de 643 bin kişi artış beklentisinin altında 365 bin kişi

arttı.

Federal Açık Piyasa Komitesi, Kasım ayı toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmedi ve toplantı tutanaklarını yayımladı.

Fed'in **Kasım** ayı toplantısı 4-5 Kasım'da gerçekleşti.

Fed, beklentilere paralel olarak faizi %0 - 0.25 hedef bandında bıraktı.

Fed, Eylül toplantısında ABD ekonomisinin pandemiden toparlanmasına yardımcı olmak için faizleri en azından 2023 yılına kadar sabit tutacağını sinyali vermişti.

Fed, ekonomiyi desteklemek için tüm araçları kullanma kararlılığını tekrarladı ve tahvil alımlarına mevcut hızda devam edileceğini belirtti. Ekonomik aktivitenin ve istihdamın toparlanmaya devam ettiği belirtilen

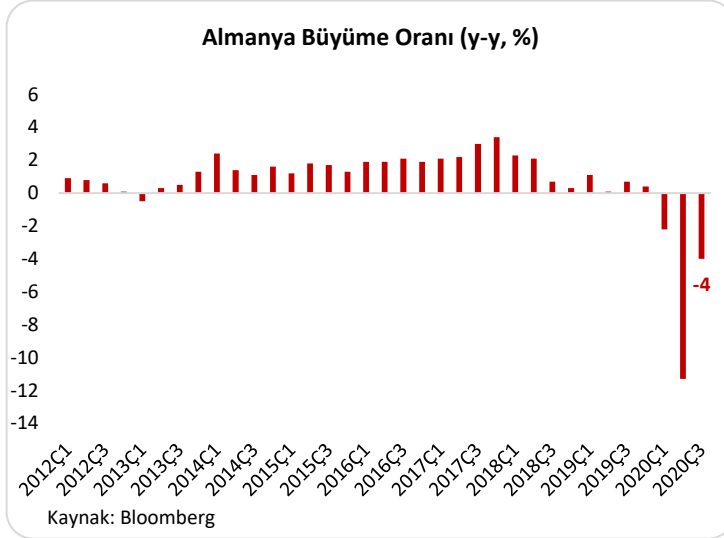
açıklamada ekonomideki seviyenin pandemi öncesi seviyelerin altında olduğu ve pandeminin yakın dönemde aktivitenin, istihdamın ve enflasyonun üzerinde etkili olacağı ifade edildi.

Fed Başkanı Powell, yeni vakalardaki artışın endişe verici olduğunu açıkladı. Tahvil alım programlarının ekonomiye destek verdiğine inandıklarını ifade eden Powell varlık alımlarını gözden geçirmeye devam edeceklerini vurguladı. Powell, tahvil alımlarının kompozisyonunu, süresini ve hacmini değiştirebileceklerini, daha fazla malî destekle toparlanmanın daha güçlü olabileceğini söyledi.

Federal desteklerin hane halklarının tüketim harcamalarındaki dipten dönüşü desteklediğini belirten Powell, hizmet sektöründeki harcamaların ise düşük seviyelerde kaldığını söyledi. Powell daha fazla parasal ve mali desteğe ihtiyaç duyulmasının olası olduğuna dikkat çekti.

Fed'in Kasım toplantısına ilişkin tutanaklarında tahvil alım sözlü yönlendirmesindeki güncelleme öne çıktı. Tutanaklar, yakın bir zamanda bu konunun gündeme gelebileceğini gösterirken, üyeler mevcut durumun değişmesi yönünde karar almadı. Tutanaklarda birçok Fed üyesinin borç verme programlarının piyasa güveni ve finansal istikrara destek konularında önemli rol oynadığı görüşünde olduğu açıklandı. Tutanaklarda acil durum fonlama kanallarının finansal piyasalar için hala ciddi bir destek rolü oynadığı belirtildi.

Almanya ekonomisi üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe göre %8.5 büyüdü.

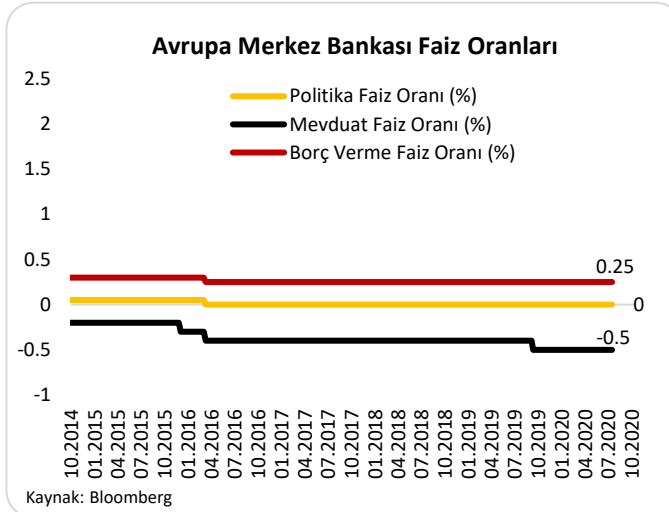

Almanya ekonomisi 3. çeyrekte reel olarak çeyreklik bazda %8.5 büyüdü. Yıllık bazda ise %4 küçüldü. Artan vaka sayıları nedeniyle Almanya'da karantinanın Aralık sonuna kadar devam etmesi bekleniyor. Bu nedenle, bar, restoran ve otellerin kapalı kalması, hizmet sektörünün olumsuz etkilenmesi beklenirken 4. çeyrek büyümesinin negatif olma ihtimali bulunuyor.

IFO iş dünyası güven endeksi Kasım ayında 1.8 puan azalışla 90.7 oldu ve son dört ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Beklentiler göstergesinin 3.2 puanlık sert

düşüşle 91.5'e gerilemesi bu azalışta belirleyici olurken, mevcut durum endeksi ise önceki aya göre sabit kalarak 90 oldu. Koronavirüs vakalarının yeni kısıtlamalara neden olması ile konaklama, yemek ve seyahati kapsayan hizmet sektöründe kötümserlik hakimken, imalat sektöründe iyimserlik Kasım'da arttı.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), 29 Ekim'de gerçekleştirdiği toplantı tutanaklarını yayımladı.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Ekim ayı toplantı tutanakları 26 Kasım'da yayımlandı.

ECB Ekim ayı toplantısında piyasa beklentilerine paralel olarak faiz oranlarında değişikliğe gitmemiş, politika faizini %0'da, marjinal fonlama faizini %0.25'te ve mevduat faizini de -%0.5'te tutmuştu.

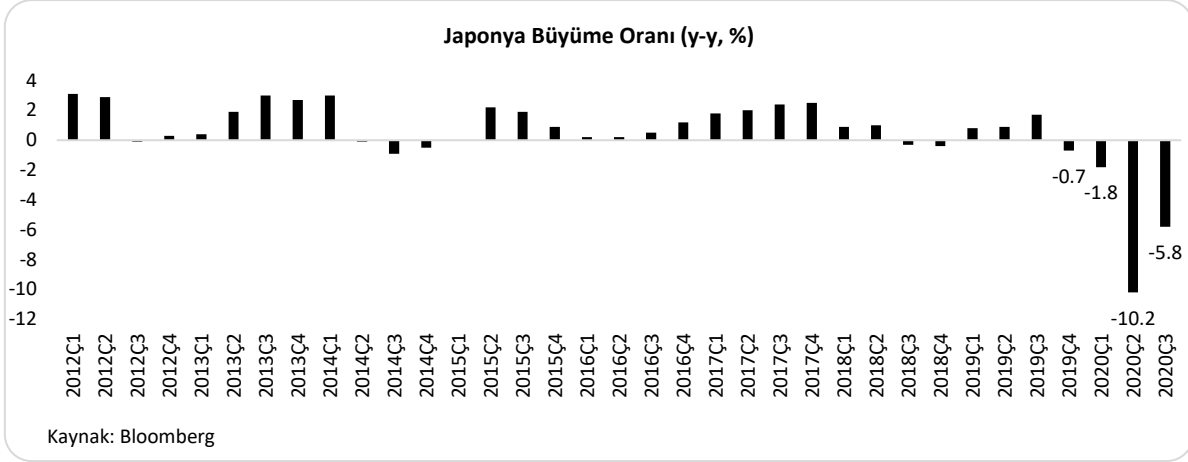
Banka, 1.35 trilyon euroluk Pandemi Acil Alım Programı (PEPP) altında yapılacak alımlara devam edileceğini ve varlık alım programı (APP) altında yapılan alımların da 20 milyar euroluk limitle devam edeceğini açıklamıştı. Refinansman operasyonları ile likidite

sağlamayı sürdüreceği de belirtilmişti.

Avrupa Merkez Bankası (ECB) Ekim ayı para politikası toplantı tutanaklarında, yeni tip koronavirüsün (Kovid-19) ikinci dalgasına karşı kayıtsız kalınmayacağına dikkat çekilerek, ekonomiyi desteklemeye ilişkin daha fazla yardım sinyali verildi. Üyelerin, Euro Bölgesi ekonomilerinde kalıcı zarara sebep olacak bir çift dipli resesyondan endişe duydukları ortaya çıktı. ECB'nin tutanaklarında salgının talep ve arz taraflarına daha uzun ve kalıcı etkilerinin olabileceğini ve potansiyel büyümeyi azaltma ihtimalini dikkate almanın önemli olacağı belirtildi.

Japonya ekonomisi üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe göre %5 büyürken, yıllık bazda %5.8 küçüldü.

Japonya ekonomisi üçüncü çeyrekte reel olarak çeyreklik bazda %5 büyüdü. Yıllık bazda ise ekonomi %5.8 küçüldü. Ülke ekonomisi nominal olarak ise üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe göre rekor büyüme kaydederek %21.4 büyüdü. Öte yandan Japonya ekonomisi nominal olarak geçen seneden beri yaşadığı kaybın sadece yarısını telafi edebildi.

Ekonomik Araştırmalar Kasım Ayı Haftalık Raporlar

[3 Kasım 2020 – Enflasyon Ekim’de %11.89’a yükseldi.](#)

[10 Kasım 2020 – ABD Başkanlık Seçimlerinin Deęerlendirilmesi ve Biden’ın Seçilmesinin Önümüzdeki Dönemde Ekonomi ve Piyasalar Üzerindeki Etkisi](#)

[17 Kasım 2020 – Sanayi üretim endeksi Eylül ayında piyasa beklentilerinin üzerinde arttı.](#)

[24 Kasım 2020 – TCMB Politika Faizini 475 Baz Puan Artırdı.](#)

Aralık Ayında Takip Edilecek Veriler

Tarih	Açıklanacak veri (Yurtiçi)
3 Aralık	Enflasyon (Kasım)
10 Aralık	İşsizlik Oranı (Eylül)
11 Aralık	Cari İşlemler Dengesi (Ekim)
14 Aralık	Sanayi Üretim Endeksi (Ekim)
15 Aralık	Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Kasım)
18 Aralık	TCMB Beklenti Anketi (Aralık)
24 Aralık	TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı (Aralık)
31 Aralık	TCMB PPK Toplantı Tutanakları (Aralık)
31 Aralık	Dış Ticaret Dengesi (Ekim)
Tarih	Açıklanacak veri (Yurtdışı)
4 Aralık	ABD Tarımdışı İstihdam ve İşsizlik Oranı (Kasım)
10 Aralık	Avrupa Merkez Bankası (ECB) Faiz Kararı ve Ekonomik Projeksiyonları
15-16 Aralık	ABD Merkez Bankası (FED) Faiz Kararı ve Ekonomik Projeksiyonları
17 Aralık	İngiltere Merkez Bankası (BoE) Faiz Kararı
17-18 Aralık	Japonya Merkez Bankası (BoJ) Faiz Kararı
21 Aralık	Çin Merkez Bankası (PBOC) Faiz Kararı

FİNANSAL GÖSTERGELER

VERİ	2019 Sonu	Ekim Sonu	Kasım Sonu	2019 Yılına Göre Değişim (%)	Aylık Değişim (%)
DÖVİZ					
USD/TRY	5.9511	8.3449	7.8235	31.5	-6.2
EUR/TRY	6.6704	9.7334	9.3316	39.9	-4.1
Sepet (0.5\$+0.5€)	6.3108	9.0392	8.5776	35.9	-5.1
USD/TRY 3M Imp. Vol.	13.1100	21.7900	18.6700	42.4	-14.3
USD/TRY Future	6.0467	8.5525	7.8886	30.5	-7.8
FAİZ					
Gösterge Tahvil Getirisi*	11.58	15.15	13.40	1.82	-1.75
Gösterge Eurobond Getirisi (2030)*	6.10	7.46	6.03	-0.07	-1.43
TL REF*	11.36	14.75	15.87	4.51	1.12
TRY Libor*	11.01	15.05	15.33	4.32	0.28
5Y CDS	282.13	560.11	386.59	37.03	-30.98
HİSSE SENEDİ					
BİST-100	1144.25	1112.37	1283.58	12.18	15.39
BİST-30	1388.30	1222.03	1422.36	2.45	16.39
BİST-Bankacılık	1601.70	1134.70	1407.00	-12.16	24.00
DÖVİZ					
Dolar Endeksi	96.39	94.04	91.87	-4.69	-2.31
EUR/USD	1.12	1.16	1.19	0.00	2.40
USD/JPY	108.61	104.66	104.31	-3.96	-0.33
GBP/USD	1.33	1.29	1.33	0.50	2.90
USD/CHF	0.97	0.92	0.91	-5.97	-0.88
EUR/JPY	121.77	121.93	124.42	2.18	2.04
FAİZ*					
2Y ABD Hazine Tahvil Getirisi	1.57	0.15	0.15	-1.42	0.00
10Y ABD Hazine Tahvil Getirisi	1.92	0.87	0.84	-1.08	-0.03
2Y Almanya Hazine Tahvil Getirisi	-0.61	-0.80	-0.75	-0.14	0.05
10Y Almanya Hazine Tahvil Getirisi	-0.19	-0.63	-0.57	-0.38	0.06
KREDİ					
iTraxx Crossover	207.20	369.45	265.36	28.07	-28.17
Endonezya 5Y CDS	67.72	99.31	89.60	32.31	-9.77
Çin 5Y CDS	31.21	40.18	31.05	-0.48	-22.70
İtalya 5Y CDS	123.14	135.76	143.00	16.13	5.33
Güney Afrika 5Y CDS	163.33	280.80	231.49	41.73	-17.56
Rusya 5Y CDS	55.13	105.80	80.53	46.06	-23.89
Brezilya 5Y CDS	99.45	218.16	165.93	66.84	-23.94
HİSSE SENEDİ					
Dow Jones	28538.44	26501.60	29638.64	3.86	11.84
S&P500	3230.78	3269.96	3621.63	12.10	10.75
Nasdaq	8972.60	10911.59	12198.74	35.96	11.80
DAX	13249.01	11556.48	13291.16	0.32	15.01
CAC40	5978.06	4594.24	5518.55	-7.69	20.12
Nikkei	23656.62	22977.13	26433.62	11.74	15.04
Shanghai	3050.12	3224.53	3391.76	11.20	5.19
Bovespa	115645.30	93952.40	108893.30	-5.84	15.90
MSCI GOÜ	1114.66	1103.46	1205.07	8.11	9.21
VIX	13.78	38.02	20.57	49.27	-45.90
EMTİA					
Altın (\$/ons)	1517.27	1878.81	1776.95	17.11	-5.42
ABD Ham Petrolü (\$/varil)	60.41	35.79	45.34	-24.95	26.68
Brent Petrol (\$/varil)	64.68	37.94	47.88	-25.97	26.20
Emtia Endeksi	401.58	409.58	428.41	6.68	4.60
Bloomberg Emtia Endeksi	80.89	71.84	74.36	-8.07	3.50
Baltık Kuru Yük Endeksi	1090.00	1283.00	1237.59	13.54	-3.54

*: Puan Değişim

Cem Erođlu	Müdüř	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlüm Kanbur	Müdüř Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriş	Müdüř Yardımcısı	naimedogan.eriş@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Müdüř Yardımcısı	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Sinem Ulusoy Kasap	Uzman	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Pınar Cansu Akargöl	Uzman Yardımcısı	pincarcansu.akargol@vakifbank.com.tr	0216-724 30 87
Selin Mumcu	Uzman Yardımcısı	selin.mumcu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 88

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hiğbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.